

Lienas, Gemma: **Jaz, Watson in Jacquelinina omara.**

Prev. Veronika Rot. Ilustr. Marisa Morea. Hlebce: Zala, 2020. 120 str.

| 2. triletje

| Prijateljstvo | Družina | Skrivnosti | brezposelnost | dekleta | depresija (medicina) | detektivi | fantje | fotografije | medvrstniško nasilje | raziskovanje | šole | Španija | zgodovina

Prvoosebna pripoved mlade detektivke Isolde je privlačna in najbrž ravno prav zahtevna za bralce v 2. triletju OŠ. Pripoveduje, kako sta s prijateljem z detektivskim imenom Watson (njegovo pravo ime je Joan) raziskala, kdo vse so ljudje na starih fotografijah, ki jih je deklica našla v podarjeni knjigi o letalih. Odkrijeta obdobje v zgodovini Španije, ko so bili nekateri ljudje zelo pogumni. A tudi onadva morata biti pogumna, Joana namreč vrstniki zasmehujejo zaradi debelušnosti, Isoldina družina pa »je videla že boljše čase«, zdaj so se morali preseliti in njen očka trpi za depresijo ... Kakor koli, tudi v tej detektivsko-problemski zgodbi je prijateljstvo zelo pomembno in otroka zaradi tega zmoreta (skoraj) vse!

Bolj obsežna predstavitev in tudi 16 strani besedila najdete na domači strani založbe:

<https://zalozba-zala.si/knjiga/jaz-watson-in-jacquelinina-omara/>

Spodbude za branje:

- Otrokom res na kratko predstavim zgodbo, najbrž samo, da gre za detektivko, dva otroka raziskujeta, kdo so osebe na starih fotografijah. (Ne preveč besed, bralci smo vendar »detektivi« pri odkrivanju sporočil v besedilu!)
- In ko knjigo preberejo, prosim, naj mi povedo, za kaj gre. Prisluhnem: bodo obnovili le detektivski del zgodbe ali bodo omenili že tudi probleme obeh otrok. Kako je ime deklici in kako dečku? Zakaj dobi deček detektivsko ime Watson?
- Če je potrebno, se pogovarjamo o tem, da so v državljanski vojni ljudje bežali iz Španije in so jim pri tem pomagali nekateri pogumni ljudje (v naši zgodbi Francozinja Jacqueline). V vseh vojnah po svetu nekateri ljudje bežijo in jim nekateri pomagajo. Morda se bomo tu razgovorili o sodobnih vojnah in sodobnih beguncih. Morda bodo otroci vedeli povedati o skrivnih stanovanjih in omarah, o sodobnih »pomočnikih«, ki begunce skrivoma vozijo v tovornjakih, vagonih idr. Ali poznajo zgodbo Ane Frank, ki jo omenjata tudi otroka?
- Bi se vendarle pogovorili o problemih obeh otrok in tudi o tem, kako se spoprimeta z njimi? Kakšne probleme pa ima Isolda? (Očka je depresiven in mora celo v bolnico, oba starša sta zgubila službo, zato so se morali preseliti k babici, v manjše stanovanje, ki pa je Isoldi všeč, ker je v bližini morja. V novem okolju je vrstniki še niso sprejeli, ampak to je ne moti, itak je rada sama in veliko bere ... no, in tako v stari knjigi najde stare fotografije, ki jo vznemirijo. Ima še starejšega brata, s katerim sta si ves čas v laseh, ampak ... saj vemo, kako je med sestrami in brati ☺) In kakšne probleme ima Joan? (Ker je debelušen, ga vrstniki ne sprejmejo.) Na koncu zgodbe pravi Isolda, da bi morda raje »kot inženirka za letala postala inženirka, ki bi ljudem pomagala reševati vsakodnevne težave.« (str. 113)
- Tudi tole mi je všeč: »Zgodovinske knjige namreč pripovedujejo o kraljih, bitkah in vojnah, pozabljajo pa na najpomembnejše: zgodbe običajnih ljudi!« (str. 115)
- In ne morem mimo – vsaj dveh – babic, ki imata pomembno vlogo v zgodbi! Medgeneracijski odnosi nas bogatijo. Dediščino ohranjamo s spomini, s starimi fotografijami, obnovljenimi kosi pohištva ... ne le z odkrivanji spominskih obeležij in kipov.
- Kaj pa skvoterji? In vrtoglave najemnine stanovanj v mestih ... se ti problemi dotaknejo otrok ali samo odraslih? Mnogo stvari lahko odkrijemo v besedilu. Prisluhnimo drug drugemu, mladi in odrasli bralci, da bo doživetje besedila čim globlje in zaokroženo!
- Da, seveda, toplo mi je postalo pri srcu, ko je knjigarnar podaril Isoldi staro knjigo o letalih. Ona mu namreč pomaga v prodajalni, pospravlja knjige na najvišje police. On pa ve, da je tudi bralka in da želi postati inženirka za letala.
- Mi bodo (mladi) bralci zaupali kakšen drobec iz besedila, ki se jih je še prav posebej dotaknil?
- Kaj pa ilustracije, kakšne se nam zdijo? Kaj menijo mladi bralci, so v detektivski zgodbi sploh potrebne?

Nadaljnje spodbude (ne le za branje):

- V 13. poglavju je kar nekaj idej za izdelavo in reševanje skrivnih sporočil.
- Otroci naj prosijo svoje starše in stare starše, da jim pokažejo stare fotografije. Jih bo katera od njih vznemirila, da bi raziskali, kdo so osebe na njih in njihove zgodbe? Bi jih na kratko tudi zapisali?
- Na srečanje z mladimi bralci prinesem nekaj starih fotografij, da jih sploh vidijo (danes je vse digitalizirano, skrito na računalnikih), oblačila oseb na fotografijah idr.
- Predstavim *Dnevnik Ane Frank*. Zahtevnejši bralci v 2. triletju ga bodo najbrž že lahko prebrali. Morda jim pokažem enega od napovednikov za film Ana Frank, morda tega, ker je v njem videti utesnjenost ljudi v skrivnem stanovanju: <https://www.youtube.com/watch?v=X28S33l6rSM>
- Od mladih bralcev pričakujem predloge, katere detektivske zgodbe so imenitne za branje. Jaz bi jim predlagala Petra Svetina *Skrivnost mlečne čokolade in druge detektivske zgodbe* (Educy, 2002), ki je meni všeč tudi zato, ker ob njej pojem še tablico čokolade ;)